

การเปรียบเทียบคำบรรยายแทนเสียงและการใช้ล่ามภาษามือ ประกอบมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน

Comparing of the Use of Closed Caption and the use of Sign
Language Interpreters Music Video for The Hearing Impaired.

วิภาวี วีระวงศ์ * ศรชัย บุตรแก้ว **

Wipawee Weerawong* Sornchai Budgaew **

Corresponding Author Email: wipawee@rmutt.ac.th

วันที่รับบทความ	18 กรกฎาคม 2568
วันที่แก้ไขบทความ	30 กันยายน 2568
วันที่ตอบรับบทความ	12 ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบคำบรรยายแทนเสียงและการใช้ล่ามภาษามือประกอบมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสื่อสารและความเข้าใจของผู้พิการทางการได้ยินผ่านการรับชมมิวสิควิดีโอที่ใช้คำบรรยายแทนเสียง (Closed Captions) และล่ามภาษามือ (Sign Language Interpreter) การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ด้านมิวสิควิดีโอ 1 คน ด้านการใช้คำบรรยายแทนเสียงและ ล่ามภาษามือ 1 คน ด้านผู้ดูแลคนหูหนวก 1 คน และการวิจัยเชิงปริมาณโดยได้ทำการศึกษาความพึงพอใจจากสื่อมิวสิควิดีโอเพลง “แค่ไม่มีฉัน” กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงคือผู้พิการทางการได้ยินจำนวน 20 คน จากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัด

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาเทคโนโลยีการผลิตภาพยนตร์และวิทยุโทรทัศน์ ปริญญาเอก
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*

Assistant Professor in Film and Television Production Technology, Ph.D.,
Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาครีเอทีฟมีเดียเทคโนโลยี ปริญญาเอก
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

** Assistant Professor in Creative Media Technology Technology, Ph.D.,
Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

จังหวัดปทุมธานี โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมคำบรรยายแทนเสียง จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 2 รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมล่ามภาษามือ 10 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ Independent T-test เพื่อเปรียบเทียบ ความพึงพอใจระหว่างสื่อทั้ง 2 รูปแบบ ผลการศึกษา พบว่าผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับปรุงคุณภาพ ของมิวสิควิดีโอ เช่น การใช้รูปแบบคาราโอเกะหรือการแสดงจังหวะเพลงร่วมกับคำบรรยาย เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการรับชม ส่วนผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจพบว่า กลุ่มที่ 1 รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมคำบรรยายแทนเสียง มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.35$: ร้อยละ 87) ความพึงพอใจในการใช้คำบรรยายแทนเสียงอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.50$: ร้อยละ 90) และความพึงพอใจต่อมิวสิควิดีโออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.48$: ร้อยละ 90) กลุ่มที่ 2 รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมล่ามภาษามือ มีระดับความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของเนื้อหาอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.93$: ร้อยละ 78.67%) ความพึงพอใจในการใช้ล่ามภาษามืออยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.10$: ร้อยละ 82) และความพึงพอใจต่อมิวสิควิดีโออยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.14$: ร้อยละ 82.80) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 0.4, p = .69$) ระหว่างการใช้คำบรรยายแทนเสียงและการใช้ ล่ามภาษามือในมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งสองวิธีสามารถช่วยให้ ผู้พิการทางการได้ยินเข้าใจเนื้อหาและอารมณ์ของมิวสิควิดีโอได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ผู้พิการทางการได้ยิน, คำบรรยายแทนเสียง, ล่ามภาษามือ, มิวสิควิดีโอ

Abstract

The research on “Comparison of Closed Captions and Sign Language Interpreters in Music Videos for the Deaf” aimed to study and compare the communication efficiency and understanding of the deaf through watching music videos that used Closed Captions and Sign Language Interpreters. This research was qualitative by conducting in-depth interviews with 3 experts: 1 expert in music videos, 1 expert in the use of closed captions and sign language interpreters, and 1 expert in deaf caregivers. The quantitative research was conducted to study the satisfaction of the music video media of the song “Just Without Me.” The specific sample group was 20 deaf people from the Pathum Thani Deaf Association, Lat Sawai Subdistrict, Lam Luk Ka District, Pathum Thani Province. They were divided into 2 groups: Group 1 watched the music video with subtitles (10 people); Group 2 watched the music video with sign language interpreters (10 people). Statistics used for data analysis included percentages, means, standard deviations, and Independent T-test statistics to compare satisfaction between the two forms of media. The results of the study found that experts recommended improving the

quality of the music video. For example, using karaoke format or performing music rhythms with subtitles to enhance the viewing experience. The satisfaction analysis results found that Group 1 watched the music video with subtitles and had a very good level of overall satisfaction (\bar{x} = 4.35: 87 percent), a very good level of satisfaction with the use of subtitles (\bar{x} = 4.50: 90 percent), and a very good level of satisfaction with the music video (\bar{x} = 4.48: 90 percent). Group 2 watched the music video with sign language interpreters and had a good level of satisfaction with the appropriateness of the content (\bar{x} = 4.93: 78.67 percent), a good level of satisfaction with the use of sign language interpreters (\bar{x} = 4.10: 82 percent), and a good level of satisfaction with the music video (\bar{x} = 4.14: 82.80 percent). The comparison results found no statistically significant difference at the 0.05 level ($t = 0.4, p = .69$) between the use of subtitles and the use of sign language interpreters in music videos for the hearing impaired, which shows that both methods can help. Hearing impaired people can understand the content and emotions of the music video appropriately.

Keywords: hearing impairment, closed captions, sign language interpreter, music video

บทนำ

มนุษย์บางกลุ่มเกิดมาพร้อมกับความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งแตกต่างจากมนุษย์ทั่วไปและถูกจัดว่าเป็นผู้พิการ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2550) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 4 ระบุว่า "คนพิการ" คือบุคคลที่มีข้อจำกัดในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด และมีความจำเป็นพิเศษที่ต้องได้รับความช่วยเหลือ มูลนิธิ ธรรมแสง (2550) แบ่งผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินออกเป็น "คนหูตึง" (สูญเสียการได้ยินระดับน้อยถึงมาก) และ "คนหูหนวก" (บกพร่องทางการได้ยินระดับรุนแรงหรือมาก) ในระบบการศึกษานิยามมักอ้างอิงระดับการได้ยินจากด้านการแพทย์และวิทยาศาสตร์การได้ยิน (โสตสัมผัสวิทยา) อย่างไรก็ตาม นิยามที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุดในกลุ่มคนพิการคือการเน้นความสามารถในการใช้การได้ยินในชีวิตประจำวัน

ภาษามือไทยเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในชุมชนคนหูหนวก ซึ่งรับรู้ความหมายด้วยสายตา และมีโครงสร้างเฉพาะที่แตกต่างจากภาษาพูดทั่วไป องค์ประกอบของภาษามือที่ทำให้เกิดความหมายแตกต่างกันคือ รูปแบบมือ ตำแหน่งฝ่ามือ หรือสันมือ และสีหน้า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2562) อ้างถึงระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2552 โดยระบุว่า "คนพิการทางการได้ยิน" คือคนพิการที่มี

บัตรประจำตัวประเภทความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และ "ล่ามภาษามือ" คือผู้ที่จดแจ้งเป็นล่ามภาษามือและได้รับการรับรองคุณสมบัติ คนพิการทางการได้ยิน หรือผู้ดูแลมีสิทธิขอรับบริการล่ามภาษามือในกรณีต่าง ๆ เช่น การแพทย์สมัครงานร้องทุกข์ และการเป็นพยาน

ปัจจุบันมีคนพิการทางการได้ยินหลายแสนคนในประเทศไทย แต่ล่ามภาษามือยังมีจำนวนน้อยและขาดแคลน แม้จะมีการเปิดสอนหลักสูตรโดยตรงในระดับมหาวิทยาลัยและหลักสูตรอบรมระยะสั้น การขาดแคลนล่ามนี้ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนหูหนวกที่ต้องสอนภาษามือควบคู่กับการเขียนอ่านภาษาไทย การทำหน้าที่ของล่ามภาษามือที่ดีต้องมีความสามารถทั้ง "ภาษามือไทย" และ "ภาษามือสากล" รวมถึงการถ่ายทอดคำพูด ท่าทีของผู้พูด รวมถึงคำศัพท์และสถานการณ์เฉพาะได้อย่างเป็นกลางและครบถ้วน เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าถึงสื่อ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 36 กำหนดให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการพื้นฐานเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตจัดบริการที่เหมาะสมสำหรับคนพิการและคนด้อยโอกาส เพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากรายการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาค บริการที่เหมาะสมอาจรวมถึงบริการโทรทัศน์ที่มีล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือบริการคำบรรยายเป็นเสียงสำหรับรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีทั้งภาพและเสียง แต่คนพิการทางการได้ยินไม่สามารถเข้าถึงเสียงได้ บริการคำบรรยายแทนเสียง หรือ Closed Captions (CC) จึงเป็นบริการที่ช่วยให้คนพิการทางการได้ยินเข้าใจเสียงต่าง ๆ ที่รายการโทรทัศน์สื่อออกมา โดยสามารถเปิดหรือปิดได้ตามต้องการ Closed Captions (CC) ไม่เพียงบรรยายบทสนทนาเหมือน Subtitle แต่ยังรวมถึงสิ่งที่ไม่ใช่คำพูดแต่สำคัญต่อเนื้อหา เช่น เสียงดนตรี เสียงบรรยากาศ เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินเข้าถึงและเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเท่าเทียม

มิวสิกวิดีโอ (Music Video) หรือภาพประกอบเพลง แม้ยังไม่มีทฤษฎีชัดเจน แต่ผู้สนใจได้ให้นิยามหลากหลาย นรเศรษฐ์ หมดคง (2558) กล่าวว่า มิวสิกวิดีโอมีองค์ประกอบการเล่าเรื่องเหมือนภาพยนตร์แต่มีเวลาจำกัด และเพลงถูกสร้างให้เสร็จก่อนจึงจะสร้างภาพ อมรา ศรีชู (2550) กล่าวว่า มิวสิกวิดีโอคือภาพประกอบเพลงที่สื่อความหมายจากเนื้อหาเพลงเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจและเพลิดเพลิน และเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการตลาดโปรโมทเพลงของศิลปิน มิวสิกวิดีโอจึงถือเป็นสื่อมวลชนที่มีเดียรูปแบบใหม่ที่ช่วยส่งเสริมธุรกิจและทำให้เพลงน่าสนใจยิ่งขึ้น แม้การสร้างมิวสิกวิดีโอควรเป็นไปตามเนื้อหาเพลง แต่ปัจจุบันมีความหลากหลายและแข่งขันสูง ทำให้มีเรื่องราวที่ทั้งเหมือนและแตกต่างจากเนื้อหาเพลง รวมถึงการใช้ภาษาและเนื้อหาเพลงที่เป็นส่วนสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเข้าใจถึงลักษณะของการสื่อสารของผู้พิการทางการได้ยิน ผ่านการรับชมมิวสิกวิดีโอที่ใช้คำบรรยายแทนเสียง กับ การใช้ล่ามภาษามือ
2. เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพในการสื่อสารและเข้าใจของผู้พิการทางการได้ยิน ผ่านทางการรับชมมิวสิกวิดีโอที่ใช้คำบรรยายแทนเสียงกับล่ามภาษามือ โดยการเปรียบเทียบความพึงพอใจจากการรับชมของผู้พิการทางการได้ยิน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้พิการทางการได้ยินที่รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมคำบรรยายแทนเสียงจะมีความพึงพอใจและระดับความเข้าใจในการสื่อสารไม่แตกต่างจากผู้พิการทางการได้ยินที่รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมล่ามภาษามืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญจะสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของมิวสิควิดีโอและรูปแบบการนำเสนอคำบรรยายแทนเสียง เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการรับชมสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบคำบรรยายแทนเสียงและการใช้ล่ามภาษามือประกอบมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน" ได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในหลายประเด็นหลัก ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับผู้พิการทางการได้ยิน แนวคิดเกี่ยวกับภาษามือ แนวคิดเกี่ยวกับล่ามภาษามือ แนวคิดเกี่ยวกับคำบรรยายแทนเสียงหรือ Closed Captions แนวคิดเกี่ยวกับมิวสิควิดีโอ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังจะกล่าวรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้พิการทางการได้ยิน

ผู้วิจัยได้อ้างอิงถึงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2550) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 4 ซึ่งได้ให้คำนิยามของ "คนพิการ" ว่าเป็นบุคคลที่มีข้อจำกัดในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด และมีความจำเป็นพิเศษที่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือผู้ดูแล นอกจากนี้ มลิวลีย์ ธรรมแสง (2550) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแบ่งประเภทผู้บกพร่องทางการได้ยินออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (1) คนหูตึง (Hard of Hearing): หมายถึงผู้ที่สูญเสียการได้ยินในระดับน้อยถึงมาก และยังคงจะได้ยินเสียงพูดหรือเสียงบางอย่างที่อยู่ใกล้หรือพูดเสียงดัง โดยอาจใช้หรือไม่ใช้เครื่องช่วยฟังก็ได้ และ (2) คนหูหนวก (Deaf): หมายถึงผู้ที่สูญเสียการได้ยินในระดับรุนแรงหรือมาก ไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทางทางการได้ยินได้ ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตาม โดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะสูญเสียการได้ยินประมาณ 90 เดซิเบลขึ้นไป ในระบบการศึกษานิยามของคนหูหนวกมักอ้างอิงจากระดับการได้ยินตามที่ระบุในด้านการแพทย์และวิทยาศาสตร์การได้ยิน (โสตสัมผัสวิทยา) อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มคนพิการเอง นิยามที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุดคือการเน้นความสามารถในการใช้การได้ยินในชีวิตประจำวัน (มลิวลีย์ ธรรมแสง, 2550)

2. แนวคิดเกี่ยวกับภาษามือ (Sign Language)

ภาษามือเป็นภาษาที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการสื่อสารในชุมชนคนหูหนวก ผู้วิจัยได้อ้างอิงถึง บุขรา สกกุลสุจิราภา (2554) ซึ่งได้อธิบายว่า ภาษามือไทยเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในชุมชนคนหูหนวก โดยรับรู้ความหมายด้วยสายตา และมีโครงสร้างเฉพาะที่แตกต่างจากภาษาพูด

ทั่วไป องค์ประกอบของภาษามือที่ทำให้เกิดความหมายแตกต่างกันคือ รูปแบบมือ (handshape) ตำแหน่งฝ่ามือหรือสันมือ (palm orientation) และสีหน้า (facial expression) นอกจากนี้ ภาษามือของแต่ละชาติยังมีความหมายต่างกันเช่นเดียวกับภาษาพูด ซึ่งแตกต่างกันตามขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และลักษณะภูมิศาสตร์ เช่น ภาษามือจีน ภาษามืออเมริกัน ภาษามือไทย เป็นต้น ภาษามือเป็นภาษาที่นักการศึกษาทางด้านคนหูหนวกยอมรับว่าเป็นภาษาหนึ่งสำหรับการติดต่อสื่อสารความหมายระหว่างคนหูหนวกด้วยกันและระหว่างคนปกติกับคนหูหนวก

3. แนวคิดเกี่ยวกับล่ามภาษามือ (Sign Language Interpreter)

ผู้วิจัยได้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของล่ามภาษามือ โดยอ้างอิงจาก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2562) ซึ่งได้อ้างถึงระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2552 โดยมีนิยามดังนี้ หมายถึงผู้ที่จัดแจ้งเป็นล่ามภาษามือและได้รับการรับรองคุณสมบัติการเป็นล่ามภาษามือจากคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด คนพิการทางการได้ยินหรือผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิ์ขอรับบริการล่ามภาษามือในกรณีต่างๆ เช่น การดำเนินการที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย การแพทย์ การสมัครงาน การเรียนการสอน การร้องทุกข์ การเป็นพยาน การทำธุรกรรมทางการเงิน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ล่ามภาษามือเห็นว่าจำเป็น โดยมีผู้มีอำนาจอนุญาตให้ใช้บริการล่ามภาษามือ ซึ่งการพิจารณาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดอย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจุบันมีคนพิการทางการได้ยินหลายแสนคนในประเทศไทย แต่ล่ามภาษามือยังมีจำนวนน้อยและขาดแคลน แม้จะมีการเปิดสอนหลักสูตรโดยตรงในระดับมหาวิทยาลัยและหลักสูตรอบรมระยะสั้น การขาดแคลนล่ามนี้นำผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนหูหนวกที่ต้องมีการสอนภาษามือควบคู่กับการเขียนอ่านภาษาไทย การทำหน้าที่ของล่ามภาษามือที่ดีต้องมีความสามารถทั้งใน "ภาษามือไทย" และ "ภาษามือสากล" รวมถึงการถ่ายทอดคำพูด ท่าทีของผู้พูด และคำศัพท์หรือสถานการณ์เฉพาะได้อย่างเป็นกลาง ครบถ้วน ส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าถึงสื่อของทุกคน

4. แนวคิดเกี่ยวกับคำบรรยายแทนเสียง หรือ Closed Captions (CC)

ผู้วิจัยได้อธิบายถึงบริการคำบรรยายแทนเสียง หรือ Closed Captions (CC) ว่าเป็นอีกหนึ่งบริการที่ช่วยให้ผู้พิการทางการได้ยินสามารถเข้าใจเสียงต่าง ๆ ที่รายการโทรทัศน์หรือสื่อวิดีโอสื่อออกมาได้ โดยสามารถเลือกเปิดหรือปิดคำบรรยายได้ตามความต้องการ Closed Captions (CC) ไม่เพียงแต่แสดงข้อความที่เป็นบทสนทนาของตัวละครเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสิ่งที่ไม่ใช่คำพูด แต่มีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจเนื้อหา เช่น เสียงดนตรี เสียงบรรยากาศ หรือเสียงอื่น ๆ ที่สื่อถึงเหตุการณ์ เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินสามารถเข้าถึง เข้าใจ และรับรู้ในเนื้อหาต่าง ๆ ได้เท่าเทียมคนทั่วไปนอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้อ้างอิงถึงพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 36 ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนดมาตรการพื้นฐานเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตจัดบริการที่เหมาะสมสำหรับคนพิการและคนด้อยโอกาส เพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก

รายการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาค โดยบริการที่เหมาะสมอาจรวมถึงบริการโทรทัศน์ที่มีล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายเป็นอักษรวิ้ง หรือบริการคำบรรยายเป็นเสียงสำหรับรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยมีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยเชิงคุณภาพ: ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ดังนี้ (1) ผู้เชี่ยวชาญด้านมิวสิควิดีโอ 1 คน (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้คำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือ 1 คน และ (3) ดูแลผู้พิการทางการได้ยิน 1 คน

การวิจัยเชิงปริมาณ :

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากร (Population): ผู้พิการทางการได้ยินจากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

- กลุ่มตัวอย่าง (Sample): การวิจัยเชิงปริมาณ: ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้พิการทางการได้ยินจากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย จำนวน 20 คน โดยมีคุณสมบัติเฉพาะคือมีอายุระหว่าง 25-45 ปี กลุ่มตัวอย่าง 20 คนนี้ถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 10 คน ดังนี้: กลุ่มที่ 1 รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมคำบรรยายแทนเสียง และ กลุ่มที่ 2 รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมล่ามภาษามือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- มิวสิควิดีโอเพลง "แค่ไม่มีฉัน" (เป็นเพลงที่ผู้วิจัยผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการทดลอง) ความยาว 4 นาที โดยมีการจัดทำ 2 รูปแบบ ได้แก่: (1) มิวสิควิดีโอพร้อมคำบรรยายแทนเสียง (Closed Captions) และ (2) มิวสิควิดีโอพร้อมล่ามภาษามือ

- แบบสอบถาม (Questionnaire): ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างผู้พิการทางการได้ยิน เพื่อวัดระดับความพึงพอใจและความเข้าใจในการรับชม

- แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Questions): ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำและข้อมูลเชิงลึก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ: (1) ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน โดยนำมิวสิควิดีโอทั้งสองรูปแบบ (มีคำบรรยายแทนเสียงและมีล่ามภาษามือ) ให้ผู้เชี่ยวชาญรับชม (2) บันทึกคำตอบและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

- การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ: (1) นำมิวสิควิดีโอไปให้กลุ่มตัวอย่างผู้พิการทางการได้ยินจากสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยรับชม (2) แบ่งกลุ่มผู้รับชมออกเป็น 2 กลุ่มตามวิธีการนำเสนอ (คำบรรยายแทนเสียง vs. ล่ามภาษามือ) และ (3) ให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนทำแบบสอบถามหลังจากรับชมมิวสิควิดีโอ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

• การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ: (1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญมาถอดเทป จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) (2) สรุปผลโดยการพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

• การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ: (1) นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (2) ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปและความพึงพอใจในแต่ละด้าน (3) ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) คือ การทดสอบค่าทีแบบอิสระ (Independent Samples t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจระหว่างกลุ่มที่รับชมด้วยคำบรรยายแทนเสียงกับกลุ่มที่รับชมด้วยล่ามภาษามือ โดยตั้งสมมติฐานทางสถิติและกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ระเบียบวิธีวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงการวางแผนอย่างเป็นระบบในการตอบคำถามวิจัย โดยใช้ทั้งข้อมูลเชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญและความพึงพอใจที่เป็นรูปธรรมจากกลุ่มเป้าหมายผู้พิการทางการได้ยิน.

ผลการวิจัย

สรุปข้อมูลจากตารางแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้พิการทางการได้ยินในการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้คำบรรยายแทนเสียงและการใช้ล่ามภาษามือประกอบมิมิวสิควิดีโอ

การประเมินผลในการเปรียบเทียบการใช้คำบรรยายแทนเสียงและการใช้ล่ามภาษามือประกอบมิมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยินนั้น ใช้การประเมินผลเปรียบเทียบ T-test การทดลองแบบจับคู่ (Independent T-Test) ดัง ตารางที่ 1 แสดงผลการสรุปผลในการเปรียบเทียบคำบรรยายแทนเสียงและการใช้ ล่ามภาษามือประกอบมิมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน

ตารางที่ 1 แสดงผลการสรุปผลในการเปรียบเทียบคำบรรยายแทนเสียงและการใช้ ล่ามภาษามือประกอบมิมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน

ผู้พิการทางการได้ยิน ที่รับชมมิมิวสิควิดีโอ	\bar{x}	S.D.	T-test	P
คำบรรยายแทนเสียง	4.40	1.90	0.4	.69
ล่ามภาษามือ	4.00	1.42		

จากตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างการใช้คำบรรยายแทนเสียงและการใช้ล่ามภาษามือประกอบมิมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน กลุ่มที่รับชมมิมิวสิควิดีโอพร้อมคำบรรยายแทนเสียง มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ที่ 4.40 กลุ่มที่รับชมมิมิวสิควิดีโอพร้อมล่ามภาษามือ มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ที่ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับคำ

บรรยายแทนเสียง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.90 สำหรับล่ามภาษามือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.42 ผลการทดสอบ T-test ค่า t-test เท่ากับ 0.4 ค่า p (ค่าความน่าจะเป็น) เท่ากับ 0.69 จากผลการเปรียบเทียบโดยใช้การทดสอบ Independent T-Test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างการใช้คำบรรยายแทนเสียงและการใช้ล่ามภาษามือประกอบมิวสิควิดีโอสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ $p \geq .05$ (โดยมีค่า $t = 0.4$ และค่า $p = .69$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งสองวิธี (คำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือ) มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกันในการช่วยให้ผู้พิการทางการได้ยินเข้าใจเนื้อหาและอารมณ์ของมิวสิควิดีโอ ดังภาพที่ 1 ภาพมิวสิควิดีโอโดยการใช้ล่ามภาษามือ และ ภาพที่ 2 ภาพมิวสิควิดีโอโดยคำบรรยายแทนเสียง

ภาพที่ 1 (ภาพบน) ภาพมิวสิควิดีโอโดยการใช้ล่ามภาษามือ

ภาพที่ 2 (ภาพล่าง) ภาพมิวสิควิดีโอโดยคำบรรยายแทนเสียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญ)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ผู้เชี่ยวชาญด้านมิวสิควิดีโอ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้คำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือ, ผู้ดูแล

คนหูหนวก) พบว่า: คำแนะนำด้านการผลิตมิวสิควิดีโอ: ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้คำแนะนำที่สำคัญในการปรับปรุงคุณภาพของมิวสิควิดีโอ เพื่อให้เหมาะสมและเข้าถึงผู้พิการทางการได้ยินได้ดียิ่งขึ้น เช่น: ควรมีการปรับปรุงคุณภาพของมิวสิควิดีโอให้ดีขึ้น (ในแง่เทคนิคการถ่ายทำ การตัดต่อ) การใช้คำบรรยายแทนเสียง (CC) ควรสอดคล้องกับรูปแบบคาราโอเกะ (Karaoke-style) เพื่อให้ง่ายต่อการติดตามและสร้างความเพลิดเพลิน ควรมีการจัดวางคำบรรยายให้ตรงกับจังหวะของดนตรี เพื่อช่วยให้ผู้รับชมสามารถจับความรู้สึกและอารมณ์ของเพลงได้ดีขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (จากแบบสอบถามผู้พิการทางการได้ยิน)

การวิเคราะห์ความพึงพอใจและระดับความเข้าใจจากกลุ่มตัวอย่างผู้พิการทางการได้ยิน 20 คน (แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน) สรุปได้ดังนี้

2.1 ความพึงพอใจของกลุ่มที่รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมคำบรรยายแทนเสียง (Closed Captions)

- ความเข้าใจในคำบรรยายแทนเสียง: อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.50

- ความพึงพอใจในการรับชมมิวสิควิดีโอโดยรวม: อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.44

2.2 ความพึงพอใจของกลุ่มที่รับชมมิวสิควิดีโอพร้อมล่ามภาษามือ (Sign Language Interpreter)

- ความเหมาะสมของเนื้อหาล่ามภาษามือ: อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.08

- ความเข้าใจในล่ามภาษามือ: อยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.74

- ความพึงพอใจในการรับชมมิวสิควิดีโอโดยรวม: อยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.38

2.3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่าง 2 กลุ่ม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่า t แบบอิสระ (Independent Samples t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจโดยรวมในการรับชมมิวสิควิดีโอระหว่างกลุ่มที่ใช้คำบรรยายแทนเสียงกับกลุ่มที่ใช้ล่ามภาษามือ พบว่า:

- ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (ค่า $t = 0.4$, ค่า $p = 0.69$) ระหว่างความพึงพอใจในการรับชมมิวสิควิดีโอด้วยคำบรรยายแทนเสียงและด้วยล่ามภาษามือ

- สรุป: ทั้งสองวิธี (คำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือ) มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกันในการช่วยให้ผู้พิการทางการได้ยินเข้าใจเนื้อหาและอารมณ์ของมิวสิควิดีโอ และนำไปสู่ความพึงพอใจในการรับชม

สรุปโดยรวมของผลการวิจัย: งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าทั้งคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการทำให้ผู้พิการทางการได้ยินสามารถเข้าถึงและเข้าใจเนื้อหาของมิวสิควิดีโอได้ โดยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความพึงพอใจระหว่างสองวิธีนี้ อย่างไรก็ตาม ผลจากผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของมิวสิควิดีโอและรูปแบบการนำเสนอคำบรรยายเพื่อเพิ่มประสบการณ์การรับชมที่ดีขึ้น

ปัญหาของการของการวิจัย

1. ลักษณะของการสื่อสาร ปัญหาหนึ่งในการนำผลวิจัยไปใช้จริงเกี่ยวกับลักษณะของการสื่อสารสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน คือ ความหลากหลายของความต้องการและความถนัดในการรับสารของผู้พิการทางการได้ยินแต่ละบุคคล แม้ว่าผลการวิจัยจะชี้ว่าทั้งคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกันในการช่วยให้ผู้พิการทางการได้ยินเข้าใจเนื้อหาและอารมณ์ของมิวสิควิดีโอ แต่ในทางปฏิบัติ ผู้พิการทางการได้ยินแต่ละคนอาจมีความคุ้นเคยหรือถนัดกับการ

รับสารในรูปแบบที่แตกต่างกันไป บางคนอาจคุ้นเคยกับการอ่านคำบรรยายมากกว่า ในขณะที่บางคนอาจนัดภาษามือมากกว่า ซึ่งขึ้นอยู่กับภูมิหลังการศึกษาและประสบการณ์ในการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล ดังนั้น การนำไปใช้จริงจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงการจัดให้มีบริการทั้งสองรูปแบบควบคู่กันไป เพื่อตอบสนองความหลากหลายนี้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับปรุงคุณภาพของมิวสิควิดีโอและรูปแบบ คำบรรยายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การใช้รูปแบบคาราโอเกะ หรือการซิงโครไนซ์คำบรรยายกับจังหวะดนตรี เพื่อเพิ่มอรรถรสในการรับชม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อประสบการณ์การสื่อสารโดยรวมของผู้พิการทางการได้ยิน

2. ประสิทธิภาพในการสื่อสารและความเข้าใจของผู้พิการทางการได้ยิน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสื่อสารและความเข้าใจของผู้พิการทางการได้ยินผ่านการรับชมมิวสิควิดีโอที่ใช้คำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือ ซึ่งผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์นี้ได้อย่างชัดเจน โดยสรุปว่าทั้งสองวิธีมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกันในการช่วยให้ผู้พิการทางการได้ยินเข้าใจเนื้อหาและอารมณ์ของมิวสิควิดีโอ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าทั้งคำบรรยายแทนเสียง (Closed Captions: CC) และล่ามภาษามือ (Sign Language Interpreter: SLI) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้พิการทางการได้ยินสามารถเข้าถึงและเข้าใจเนื้อหาของมิวสิควิดีโอได้อย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าผลการทดสอบทางสถิติจะชี้ว่าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในระดับความพึงพอใจโดยรวมระหว่างทั้งสองวิธี แต่การอภิปรายผลสามารถพิจารณาในประเด็นที่น่าสนใจต่าง ๆ ดังนี้

1. บรรยายแทนเสียง (Closed Captions) และล่ามภาษามือ (Sign Language Interpreter) ผลการวิจัยเชิงปริมาณระบุว่า ความเข้าใจในคำบรรยายแทนเสียงอยู่ในระดับ “มากที่สุด” และความเข้าใจในล่ามภาษามืออยู่ในระดับ “มาก” ในขณะที่ความพึงพอใจโดยรวมของทั้งสองกลุ่มก็อยู่ในระดับ “มากที่สุด” และ “มาก” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าบริการเหล่านี้มีความจำเป็นและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้พิการทางการได้ยิน ตามที่ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 36 ได้กำหนดให้มีบริการที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ เพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากรายการได้อย่างเสมอภาค การที่ทั้งสองวิธีได้รับความพึงพอใจและเข้าใจในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าทั้งสองวิธีสามารถทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมช่องว่างในการรับรู้สื่อสำหรับผู้พิการทางการได้ยินได้จริง

2. การไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การที่ผลการทดสอบค่าทีแบบอิสระพบว่าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างความพึงพอใจของการรับชมด้วยคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือ ($t=0.4, p=0.69$) ชี้ให้เห็นว่า โดยภาพรวมแล้ว ผู้พิการทางการได้ยินไม่ได้รับความพึงพอใจจากวิธีใดวิธีหนึ่งมากกว่าอีกวิธีหนึ่งอย่างเด่นชัด นี่อาจบ่งชี้ได้ว่า ความหลากหลายของความต้องการ: ผู้พิการทางการได้ยินแต่ละคนอาจมีความถนัดหรือความคุ้นเคยกับการรับสารในรูปแบบที่แตกต่างกัน บางคนอาจคุ้นเคยกับการอ่านคำบรรยายมากกว่า ในขณะที่บางคน

อาจนับภาษามือมากกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภูมิหลังการศึกษาและประสบการณ์ในการใช้ชีวิต ความสมบูรณ์ของข้อมูล: ทั้งสองวิธีสามารถถ่ายทอดข้อมูลและอารมณ์จากบทเพลงได้ดีในระดับที่ใกล้เคียงกัน ทำให้ผู้รับชมได้รับประโยชน์และมีความพึงพอใจไม่ต่างกันมากนัก ข้อจำกัดของกลุ่มตัวอย่าง: ด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณเพียง 20 คน อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ชัดเจนกว่านี้ หากมีการขยายขนาดกลุ่มตัวอย่าง อาจพบความแตกต่างในบางมิติที่ละเอียดอ่อนขึ้นได้

3. ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อการพัฒนา ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญและเป็นประโยชน์ ซึ่งควรนำมาพิจารณาในการพัฒนาสื่อสำหรับผู้พิการทางการได้ยินในอนาคต: การปรับปรุงคุณภาพของมิวสิควิดีโอ ข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงคุณภาพของมิวสิควิดีโอโดยรวมแสดงให้เห็นว่า แม้การมีบริการเสริมจะสำคัญ แต่คุณภาพของสื่อหลักก็ยังคงมีผลต่อประสบการณ์การรับชมโดยรวม (1) รูปแบบคำบรรยายแทนเสียงแบบคาราโอเกะ: ข้อเสนอแนะนี้มีความน่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะการจัดรูปแบบคำบรรยายให้เหมือนคาราโอเกะ (เช่น ไฮไลท์คำที่กำลังร้อง) จะช่วยให้ผู้รับชมสามารถจับจังหวะและเชื่อมโยงคำกับดนตรีได้ดีขึ้น ซึ่งอาจเพิ่มอัตราการรับชมมิวสิควิดีโอ ซึ่งเป็นสื่อที่มีองค์ประกอบของเพลงและจังหวะเป็นหลัก และ (2) การจัดวางคำบรรยายให้ตรงกับจังหวะดนตรี: การซิงโครไนซ์คำบรรยายกับจังหวะของเพลงอย่างแม่นยำจะช่วยให้ผู้รับชมที่อาศัยการมองเห็นเป็นหลักสามารถรับรู้อารมณ์และ “ความรู้สึก” ของเพลงได้ดีขึ้น คล้ายกับการรับรู้จังหวะผ่านการได้ยินของผู้ฟังปกติ

4. ความเกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎี ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับ “การเข้าถึงสื่ออย่างเท่าเทียม” และ “การออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design)” ที่มุ่งเน้นการขจัดอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลและบริการสำหรับทุกคน รวมถึงผู้พิการทางการได้ยิน การที่ทั้งคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือต่างก็ได้รับความพึงพอใจในระดับสูง ยืนยันว่าการลงทุนในการจัดหาบริการเหล่านี้เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและตอบสนองความต้องการของผู้พิการทางการได้ยินได้จริง ตามที่ มลิวัลย์ ธรรมแสง (2550) และ อมรา ศรีชู (2550) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารที่เข้าใจง่ายและส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลเพื่อความเพลิดเพลินของผู้รับชม

งานวิจัยนี้ยืนยันว่าทั้งคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือเป็นช่องทางการสื่อสารที่มีคุณค่าสำหรับผู้พิการทางการได้ยินในการรับชมมิวสิควิดีโอ โดยทั้งสองวิธีมีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับในระดับสูง แม้ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญได้เปิดมุมมองใหม่สำหรับการพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้นในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มอัตราและความเท่าเทียมในการเข้าถึงความบันเทิงสำหรับผู้พิการทางการได้ยินอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะและข้อจำกัดของงานวิจัยในอนาคต

จากผลการวิจัยที่พบว่าทั้งคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกันในการช่วยให้ผู้พิการทางการได้ยินเข้าถึงและเข้าใจเนื้อหาของมิวสิควิดีโอ โดยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีข้อเสนอแนะเชิงคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ (Practical Suggestions)

(1) สำหรับผู้ผลิตสื่อและรายการโทรทัศน์ ควรพิจารณาจัดให้มีบริการทั้งคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือในรายการประเภทมิวสิควิดีโอ หรือรายการบันเทิงอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความหลากหลายของความต้องการและความถนัดในการรับสารของผู้พิการทางการได้ยินแต่ละบุคคล (1) ในการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง ควรคำนึงถึงรูปแบบที่เอื้อต่อการอ่านและเข้าใจง่าย เช่น การใช้รูปแบบคล้ายคาราโอเกะ (highlighting word by word) เพื่อให้ผู้รับชมสามารถติดตามเนื้อเพลงและจังหวะได้ดีขึ้น (2) ควรมีการปรับปรุงคุณภาพทางเทคนิคของมิวสิควิดีโอ (เช่น คุณภาพของภาพ แสง สี การตัดต่อ) ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มรรถรสในการรับชมโดยรวม เนื่องจากผู้พิการทางการได้ยินพึ่งพาการมองเห็นเป็นหลัก และ (3) พิจารณาการจัดวางตำแหน่งของล่ามภาษามือหรือคำบรรยายแทนเสียงในลักษณะที่ไม่บดบังภาพหรือองค์ประกอบสำคัญของมิวสิควิดีโอ

บรรณานุกรม

- นรเศรษฐ์ หมดคง. (2558). *แนวทางการผลิตมิวสิควิดีโอเพลงประกอบภาพยนตร์สั้น*. สารนิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- บุษรา สกกุลสุจิราภา. (2554). การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาทักษะด้านการเรียนภาษามือไทยตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาคนหูหนวกและอาจารย์ผู้สอนภาษามือไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มลิวลัย ธรรมแสง. (2550). *การศึกษาสำหรับคนหูหนวกและครอบครัว*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). *ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2552*. (เอกสารสิ่งพิมพ์).
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). *ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2552*. (เอกสารสิ่งพิมพ์).
- อมรา ศรีชู. (2550). *เทคนิคการสร้างมิวสิควิดีโอ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.